

Modele prawnej regulacji ryzyka w świetle teorii refleksyjności

Celem projektu jest rekonstrukcja alternatywnych modeli prawnej regulacji ryzyka, odzwierciedlających spotykane w praktyce strategie regulacyjne, a także ukazanie ich teoretycznych podstaw. Innymi słowy, chodzi o ukazanie związków pomiędzy fundamentalnymi rozstrzygnięciami teoretycznymi z jednej, a praktycznymi strategiami w obszarze prawnej regulacji ryzyka z drugiej strony.

Projekt jako swoją podbudowę teoretyczną wykorzystuje socjologiczną teorię refleksyjności nowoczesności, wiązaną z pracami takich autorów, jak Ulrich Beck czy Anthony Giddens. Można bowiem stwierdzić, że refleksyjność stanowi podstawową metodologiczną zasadę radzenia sobie z ryzykiem.

Podstawową ideą projektu jest powiązanie trzech płaszczyzn rozważań nad kwestiami ryzyka i refleksyjności: po pierwsze, wspomnianych normatywnych modeli regulacji ryzyka, po drugie, określonych socjologicznych teorii refleksyjności, a po trzecie, podstawowych rozstrzygnięć filozoficznych dotyczących interpretacji samego pojęcia refleksyjności. W prowadzonych w ramach projektu badaniach dowodzimy tezy, że ustalenia na poziomie filozoficznym, dotyczące rozumienia refleksyjności (refleksji), wyznaczają ramy dla formułowania zarówno alternatywnych teorii z zakresu socjologii prawa czy socjologii polityki, jak i odmiennych modeli regulacji ryzyka. Ta ogólna teza zostaje odniesiona do dwóch podstawowych wymiarów refleksyjności, a zarazem dwóch aspektów regulacji ryzyka: kwestii refleksyjnego poznania (i, odpowiednio, oceny ryzyka) oraz refleksyjnego działania (odpowiednio, zarządzania ryzykiem). W pierwszym obszarze wyróżniamy modele oceny ryzyka: auto-referencyjny oraz dialogiczny, natomiast w drugim modele globalnej oraz lokalnej regulacji ryzyka. Jak udowadniamy, każdy z modeli daje się osadzić w ramach odpowiednich filozoficznych poglądów na refleksyjność.

Proponowane badania posiadają doniosłe znaczenie praktyczne z racji na dominującą rolę podejść opartych na ryzyku we współczesnych politykach regulacyjnych. Zarazem – wedle naszej wiedzy – poruszane tu kwestie nie doczekały się dotąd opracowania ani w literaturze polskiej, ani światowej.